

Sıra No	REFAKAT İZİNİ HAKKINDA DPB GÖRÜŞLERİ
1	ÖZET: Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer verilen “dönem” ibaresinden ne anlaşılacağı ve mezkur maddenin 4 üncü fıkrasında yer alan altı aylık sürenin ait olduğu yıl için mi geçerli olacağı hk.(16/04/2012-6938)
2	ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine göre verilen refakat izninin haftada bir gün, ayda dört gün gibi parça parça kullanılıp kullanılmayacağı hk.(03/11/2011-20337)
3	ÖZET: Çocuğunun hastalığı sebebiyle kullanmış olduğu refakat izni süresi biten ve tedavi amacıyla çocuğu il dışına sevk edilen memurun 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesi uyarınca görevli sayılıp sayılmayacağı hk. (23/05/2012-9264)
4	ÖZET: Refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken hususlar ile refakat izninin başlangıç tarihi hk. (01/06/2012)
5	ÖZET: Refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunun yurtdışından alınması durumunda yapılacak işlem hk. (25/07/2012-12950)
6	ÖZET: Refakat iznine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken ifadeler ile raporda refakatçinin ad ve soyadının bulunmasının gerekip gerekmediği hk. (01/10/2012-15706)
7	ÖZET: Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında düzenlenen refakat izni müessesesi hk. (11/05/2011-6445)
8	ÖZET: Birinci derece yakınlarının sağlık hizmeti sunucularında gördükleri tedavileri esnasında Devlet memurunun tek hekim raporuna istinaden söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği hk. (18/05/2012-8328)
9	ÖZET: 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu gereği bakıcı yardımından faydalanan yakını için memura 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine istinaden refakat izni verilip verilemeyeceği hk.(19/08/2011-13830)
10	ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105’inci maddesine göre verilen refakat izni süresinin uzatılması için sağlık kurulu raporunun yenilenmesinin gerekip gerekmediği hk. (16/11/2011-21821)
11	ÖZET: Devlet memuruna, özürlü olduğuna dair sağlık kurulu raporu bulunan yakını için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine istinaden refakat izni verilip verilemeyeceği hk.(13/02/2012-2724)
12	ÖZET: Devlet memuruna refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile sözleşmeli olmayan sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarından alınması halinde söz konusu sağlık kurulu raporunun SGK ile sözleşmeli olan sağlık hizmeti sunucuları tarafından onaylanmasına gerek olup olmadığı hk. (09/05/2013-6125)
13	ÖZET: ... İl Milli Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan ve babasının hastalığı nedeniyle 6 ay süreyle refakat izni kullanan personele, babasının eski hastalıklarının yanına yeni bazı hastalıkların eklenmiş olan yeni sağlık kurulu raporuna dayanarak tekrardan 3 ay süreyle refakat izni verilip verilmeyeceği hk.(22.01.2013-184)
14	ÖZET: Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere

	refakat eden Devlet memuruna refakat izni verilip verilmeyeceği ile Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında “Refakati uygundur.” veya “Refakati zorunludur.” gibi ifadeleri içeren tek hekim veya sağlık kurulu raporlarına istinaden Devlet memurunun söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği ve söz konusu durumda olan Devlet memuruna refakat izni verilmesi halinde bir süre sınırlamasının bulunup bulunmadığı hk. (05/03/2013 – 2921)
15	ÖZET: Refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunda yer alacak ifadelerin nasıl yazılması gerektiği ile memurun bakmakla yükümlü olduğu kişiler için aldığı sağlık kurulu raporlarında da “hayati tehlike bulunduğu” ifadesinin yer alınmasının zorunlu olduğu hk. (12.06.2013-9146)
16	ÖZET: Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususunda. (10.05.2013-6759)
17	ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilen 3 aylık refakat izninin 1 ayını kullanarak göreve başlayan Devlet memuruna, bir veya iki ay sonra refakat izni verilmesine konu olan hastanın rahatsızlığının kötüleşmesi halinde aynı rapora dayanılarak refakat izninin geri kalan kısmının(2 ayın) verilip verilmeyeceği ile refakate ilişkin diğer hususlar hk. (28.03.2013-3780)
18	ÖZET: Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına istinaden kullanılacak olan refakat izninin parça parça kullanılarak kullanılmayacağı ve söz konusu iznin bir takvim yılı içinde mi yoksa memuriyet süresi boyunca mı kullanılacağı hk. (03/08/2011-14536)
19	ÖZET: Devlet memuruna üvey çocuk için refakat izni verilip verilemeyeceği hk. (12/12/2012-19191))
20	ÖZET: Aynı kişinin farklı bir hastalığına dayanılarak tekrar refakat izni verilip verilmeyeceği hk.(27/09/2012-15645))
21	ÖZET: Hastalık ve refakat iznine ilişkin çeşitli hususlarda. (06/04/2016-2109)
22	ÖZET: Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yerinde bulunan sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavileri sırasında veya yerleşim yeri dışına refakatli sevki durumunda memura izin verilip verilmeyeceği hk.(13/05/2016 2961)

1- ÖZET: Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer verilen “dönem” ibaresinden ne anlaşılacağı ve mezkur maddenin 4 üncü fıkrasında yer alan altı aylık sürenin ait olduğu yıl için mi geçerli olacağı hk.(16/04/2012-6938)

22/08/2011 tarihli ve 2011/2226 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen ve 29/10/2011 tarihli ve 28099 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer verilen “dönem” ibaresinden ne anlaşılacağı ve mezkur maddenin 4 üncü fıkrasında yer alan altı aylık sürenin ait olduğu yıl için mi geçerli olacağı hususlarında Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinde; “... memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekğinde bu süre bir katna kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 22/08/2011 tarihli ve 2011/2226 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kabul edilen ve 29/10/2011 tarihli ve 28099 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde; “(1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,
b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,
ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katna kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla;

- Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasında yer verilen ‘aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz’ hükmünde geçen “dönem” ifadesinden Devlet memurunun kullandığı refakat izni sürenin başlangıç ve bitiş tarihleri arasında kalan dönemin anlaşılması gerekmekte olup, söz konusu dönemde aynı kişi ile ilgili olarak başka bir Devlet memurunun refakat izni kullanamayacağı,

- Mezkur Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin 4 üncü fıkrasında yer verilen “Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.” hükmünde geçen altı aylık sürenin ise “yılda altı ay” olarak düşünülmemesi gerekmekte olup, söz konusu sürenin “memuriyet süresi boyunca altı ay” olarak anlaşılması gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

2- ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine göre verilen refakat izninin haftada bir gün, ayda dört gün gibi parça parça kullanılıp kullanılmayacağı hk.(03/11/2011-20337)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre verilen refakat izninin parça parça (haftada bir gün, ayda dört gün gibi) kullanılabilmesine ilişkin genelge çıkarılmasının talep edildiği ilgi dilekçe incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur izin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Devlet memurlarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre refakat izninin üç aya kadar verileceği, gerekli görülmesi hâlinde üç aylık sürenin aynı koşullarda bir katına kadar uzatılacağı mütalaa edilmekte olup, söz konusu iznin haftada bir gün veya ayda dört gün gibi parça parça kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

3- ÖZET: Çocuğunun hastalığı sebebiyle kullanmış olduğu refakat izni süresi biten ve tedavi amacıyla çocuğu il dışına sevk edilen memurun 5510 sayılı Kanununun 65 inci maddesi uyarınca görevli sayılıp sayılamayacağı hk. (23/05/2012-9264)

Bingöl Merkez Serkan Ayaz İlköğretim Okulunda öğretmen olarak görev yapan Devlet memurunun kızının lösemi hastası olduğunu, söz konusu personele 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre verilen refakat izni süresinin bittiğini, Bingöl Doğum ve Çocuk Bakımevi Hastanesi tarafından söz konusu hastalığın tedavisi amacıyla Ankara Hacettepe Üniversitesi Hastanesine sevkini yapıldığını, bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere Devlet memurunun 5510 sayılı Kanununun 65 inci maddesi uyarınca refakat edip edemeyeceği, refakat etmesi halinde nasıl bir işlem tesis edileceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekliğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü, 108 inci maddesinin (A) fıkrasında, “Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde, “1) Memurlara 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde,

- Bakanlığınızda öğretmen olarak görev yapan personele aynı kişi ve aynı hastalığa dayalı olarak 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilecek refakat izninin toplam süresinin memuriyet süresi boyunca altı ayı geçemeyeceği,

- mezkur Kanununun 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen refakat izninin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebileceği,

mütalaa edilmektedir.

4- ÖZET: Refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken hususlar ile refakat izninin başlangıç tarihi hk. (01/06/2012)

Kurumunuz personeli ...”in,

- Annesinin hastalığına ilişkin olarak almış olduğu sağlık kurulu raporuna istinaden 11/06/2012 tarihinden itibaren 3 ay süreyle refakat izni talep ettiğini, ancak söz konusu sağlık kurulu raporunun tarihinin ise 25/04/2012 olduğunu belirterek; söz konusu personele verilecek refakat izninin başlangıç tarihinin nasıl belirlenmesi gerektiği hususunda,

- Annesinin hastalığına ilişkin olarak almış olduğu sağlık kurulu raporunda “... mevcut hastalığı sürekli olup, tedavisi ömür boyu devam edecektir.” ifadesinin yer aldığını belirterek, refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken hususlara ilişkin,

Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde,

- Devlet memuruna 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilen refakat izninin başlangıç tarihinin sağlık kurulu tarafından verilen raporun tarihinin esas alınarak belirlenmesi gerektiği,

- Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 10 uncu maddesine göre refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmekte olup, bahsi geçen hususlardan birini içermeyen sağlık kurulu raporuna istinaden Devlet memuruna refakat izni verilmemesi gerektiği,

- Devlet memuruna aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresinin memuriyet süresi boyunca altı ayı geçmemesi gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

5- ÖZET: Refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunun yurtdışından alınması durumunda yapılacak işlem hk. (25/07/2012-12950)

Başkanlığınızda Devlet memuru olarak görev yapan ...”un, Almanya”da yaşayan babası ...”un hastalığına ilişkin alınmış rapora dayanarak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına istinaden refakat izni talep ettiğini belirterek, söz konusu rapora dayanarak ilgiliye refakat izni verilip verilmeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekliğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde ise, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “ Hastalık raporu ve izin süreleri” başlıklı 6 ncı maddesinin (8) nolu bendinde; “Yurt dışında tek hekim veya sağlık kurulları, ilgili ülkenin mahallî mevzuatında tespit edilmiş süreler dâhilinde hastalık raporu düzenleyebilirler. Ancak bu şekilde alınan raporlara dayalı olarak birinci fıkradaki süreler dâhilinde hastalık izni verilebilmesi için raporun ve raporda belirtilen sürelerin o ülke mevzuatına uygunluğunun dış temsilciliklerce onaylanması zorunludur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla,

-Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 10 uncu maddesine göre, refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmekte olup, refakat iznine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun bahsi geçen hususlardan herhangi birini içermemesi halinde Devlet memuruna refakat izni verilemeyeceği,

-İlgili yazı ekinde intikal ettirilen ve yurt dışından alınan raporun o ülke mevzuatına uygun olup olmadığı ile ilgili ülke mevzuatında hastalık durumunda sağlık kurulu raporu tanzim edilip edilmediği hususlarında dış temsilciliğin onayının alınması gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

6- ÖZET: Refakat iznine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken ifadeler ile raporda refakatçinin ad ve soyadının bulunmasının gerekip gerekmediği hk. (01/10/2012-15706)

1- Devlet memuruna refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken ifadelerin neler olduğu,

2- Refakat iznine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda yer alan ifadelerin memurun hastaya bakmakla yükümlü olup olmadığına göre farklılık gösterip göstermediği, farklılık göstermeyecek ise söz konusu sağlık kurulu raporunda “refakat edilmediği takdirde hayati tehlike bulunduğu” ile “sürekli ve yakın bakım gerektiği” ifadelerinin her ikisinin de yer almasının zorunlu olup olmadığı,

3- Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 10 uncu maddesinde aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memurun refakat izni kullanamayacağı belirtilmekte olup, birden fazla memur yakını olan hasta için yakınlarının aynı anda refakat izni kullanmalarını önlemek amacıyla söz konusu raporda refakatçinin adı ve soyadının yer almasının gerekip gerekmediği,

hususlarında görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğuunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayati tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla,

- Devlet memuruna refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayati tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmekte olup, refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun bahsi geçen hususlardan herhangi birini içermemesi halinde Devlet memuruna refakat izni verilemeyeceği,

- Refakat iznine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda yer alan ifadelerin memurun hastaya bakmakla yükümlü olup olmadığına göre farklılık göstermediği; yukarıda da belirtildiği üzere refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda “refakat edilmediği takdirde hayati tehlike bulunduğu” ve “sürekli ve yakın bakım gerektirdiği” ifadelerinin her ikisinin de yer almasının zorunlu olduğu,

- Refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda refakatçinin adı ve soyadının yazılmasına gerek olmadığı, mütalaa edilmektedir.

7- ÖZET: Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında düzenlenen refakat izni müessesesi hk. (11/05/2011-6445)

Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında düzenlenen refakat izni müessesesi hakkında çeşitli sorulara ilişkin ilgide kayıtlı yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 6111 sayılı Kanununun 107 maddesi ile değişik 105 üncü maddesinin son fıkrasında "Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Mezkur hükümde refakat izninin, kimler için verileceği, hangi hallerde verileceği, ne kadar süre izin verileceği, iznin şartları taşıyanlara verilmesi zorunlu bir izin olduğu ve izin süresince de mali haklara dokunulmadan izin verileceği düzenlenmiş bulunmaktadır.

Bununla birlikte, 657 sayılı Kanununun 6111 sayılı Kanun ile değişik 108 inci maddesinin (A) bendinde "Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir." ifadesi yer almaktadır. Bu çerçevede anılan 105 inci maddenin son fıkrası hükmü uyarınca belirtilen süre kadar aylıksız izin kullanan Devlet memurlarına talepleri halinde 18 aya kadar idarenin takdiri ile aylıksız izin verilmesi hükmü yer almaktadır.

Ayrıca; 657 sayılı Kanununun "Mazeret izni" başlıklı 104 üncü maddesinin (C) bendinde " (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür." denilmektedir.

Diğer taraftan; 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri" başlıklı 65 inci maddesinde "Hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sekinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol gideri Kurumca karşılanır.

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır.

Yurt içinde veya yurt dışına yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin tutarı 72 nci maddede belirtilen Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir.

Sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti, kontrolü veya periyodik sağlık muayenesi amacıyla yapılan sağlık hizmeti giderleri ile yol ve gündelik giderleri de bu madde hükümlerine göre ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü bulunmaktadır.

Bu itibarla, 5510 sayılı Kanunun hükümleri ve bu hükümler uyarınca yürürlüğe konulan ikincil mevzuat çerçevesinde sigortalıların tedavileri ve bu tedavileri esnasında kendilerine refakat edenlerin gündelik ve yol giderleri Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenmekte olup, 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası hükmünün uygulanmasına yönelik açıklamalara ise aşağıda yer verilmiştir.

- Refakat iznin ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerin tedavi amacıyla hastaneye götürülmesi için izin verilmesi hususunu içermediği,

- Refakat izni verilen personele harcırah ve yolluk verilmesinin mümkün olmadığı,

- Refakat izninin kişinin tedavisinin evde veya hastanede olması hususlarına bağlı olmadığı,
- Refakat izninin verilmesine sebep kişinin memuriyet mahalli içinde veya dışında olmasının öneminin bulunmadığı,
- Refakat izni verilen Devlet memurunun izin süresinin sonunda görevine başlaması gerektiği, kendisine ayrıca bir yol süresinin verilmesinin mümkün olmadığı,
- Refakat izninin sağlık kurulu raporuna dayalı olması ve raporda, Kanunda öngörülen hususların yer alması gerektiği, bu nitelikte olmayan sağlık kurulu raporlarına dayalı olarak refakat izni verilemeyeceği,
- Refakat izni verilen memurun izin sebebinin son bulması halinde derhal görevine dönmesi gerektiği,
- Refakat izninin memurun talebine bağlı olması sebebiyle azami sürelerden daha az verilebileceği,
- Azami süre kadar refakat izni kullanan memura aynı hastalığa bağlı olarak yeniden refakat izni verilemeyeceği,
- Azami süre kadar refakat izni kullanan memura farklı hastalığa bağlı olarak mevzuatta yer alan diğer şartların yerine getirilmesi halinde yeniden refakat izni verilebileceği,
- Anılan 105 inci maddede dayalı olarak bir kişi için azami süre kadar refakat izni kullanan Devlet memuruna diğer bir kişi içinde maddede aranan şartların taşınması halinde refakat izni verilebileceği,
mütalaa edilmektedir.

8- ÖZET: Birinci derece yakınlarının sağlık hizmeti sunucularında gördükleri tedavileri esnasında Devlet memurunun tek hekim raporuna istinaden söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği hk. (18/05/2012-8328)

1) Bakanlığınıza bağlı sağlık kurum ve kuruluşlarında görev yapan Devlet memurlarına verilen hastalık raporlarının, sigortalı çalışanlar için düzenlenen geçici iş göremezlik belgesinin üzerine düzenlenip düzenlenemeyeceği,

2) Devlet memurunun birinci derece yakınlarının sağlık hizmeti sunucularında gördükleri tedavileri esnasında Devlet memurunun hekim raporuna istinaden söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği ile refakat edecek hastada yaş sınırlamasının bulunup bulunmadığı, hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

1) Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin altıncı fıkrasında; “Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te Devlet memurlarına verilen hastalık raporlarının nasıl düzenlenmesi gerektiğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakta olup, mezkur Yönetmeliğin 11 inci maddesinde; “(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde işlem yapılır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 28/08/2008 tarihli ve 26981 sayılı Resmi Gazete”de yayımlanan Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği”nin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ff) bendinde sağlık raporunun “Uzman hekim raporunu/sağlık kurulu raporunu”; (gg) bendinde Uzman hekim raporunun “İlgili tek uzman hekim tarafından düzenlenen başhekimlik mührü ve ıslak imza onayı bulunan sağlık raporunu,”; (ğğ) bendinde ise Sağlık kurulu raporunun “İlgili daldan üç uzman hekimin katılımıyla, aynı daldan üç uzman hekim bulunmaması hâlinde ise ilgili dal uzmanı ile birlikte öncelikle bu uzmanlık dalına en yakın uzmanlık dalından olmak üzere başhekimin seçeceği diğer dallardan uzman hekimlerin katılımı ile en az üç uzman hekimden oluşan sağlık kurullarınca düzenlenen, başhekimlik mührü ve ıslak imza onayı bulunan sağlık raporunu,” ifade edeceği belirtilmektedir.

Ayrıca, 17/08/2011 tarihli Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının yayınladığı duyuruda; “6111 sayılı Kanununun 107 nci madesi ile 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinde yer alan “Hastalık ve refakat izni” ne ilişkin değişiklikler yapılmış olup “Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirleneceği” hüküm altına alınmış ve söz konusu hükümler 25.02.2011 tarihinden itibaren geçerlidir.

Bu itibarla, Kurum mevzuatı gereği 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için “geçici iş göremezlik belgesi” düzenlenmeyecek ve istirahat raporları Kuruma gönderilmeyecektir.

İlgililerin istirahat raporlarına ait düzenlenmesi gereken belgelere ilişkin olarak Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığından bilgi alınması gerekmektedir.” denilmektedir.

Geçici iş göremezlik ödeneğinin ödenmesi için gerekli olan belgelerden biri olan ve 27.06.2007 tarihli ve 26565 sayılı Resmi Gazete”de yayımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin ekinde örneği yer alan iş göremezlik belgesi 5510 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılar için düzenlenmemektedir. İş göremezlik belgesi Devlet memurları için düzenlenmemekle birlikte, söz konusu belgede “birinci on güne kadar ayaktan istirahatler için doldurulacak bölüm”, “ikinci on güne kadar ayaktan istirahatler için doldurulacak bölüm”lerin yer alması ve birinci on günlük istirahat süresi sonunda kontrol muayenesinin yapıp yapılmayacağı hususunun belirtilmesi Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygunluk göstermekte olup, bu hususun Devlet memurlarına verilen hastalık raporların kontrolünü kolaylaştıracağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla,

- Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”te Devlet memurlarına verilen hastalık raporlarının nasıl düzenlenmesi gerektiğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamakta olup, mezkur Yönetmeliğin 11 inci maddesinde bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatı çerçevesinde işlem yapılacağı belirtilmesi sebebiyle rapor örneğine ilişkin hususun sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. Genel Sağlık Sigortası İşlemleri Yönetmeliği”nde ise uzman hekim raporu ile sağlık kurulu raporunun tanımları yapılarak söz konusu raporlarda bulunması gereken unsurlar belirtilmekte olup, Devlet memurlarına verilen hastalık raporlarının söz konusu unsurları içermesi gerektiği,

- her ne kadar Devlet memurları için iş göremezlik belgesinin düzenlenmesine ve Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına gönderilmesine gerek olmamakla birlikte, söz konusu belgenin formatının Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygunluk gösterdiği değerlendirilmekte olup, Devlet memurlarına verilen hastalık raporlarının iş göremezlik belgesi üzerine de düzenlenebileceği,

mütalaa edilmektedir.

2) Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in 10 uncu maddesinde; “1) Memurlara 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun; a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin, b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır. Bu itibarla,

- Devlet memurlarının bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verileceği,

- 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında birinci derece yakınlarının sağlık hizmeti sunucularında gördükleri tedavileri sırasında Devlet memurunun söz konusu kişilere refakat etmesi halinde izin verileceğine dair herhangi bir hükmün 657 sayılı Kanunda bulunmaması sebebiyle, bahsi geçen durumda memura hekim raporuna istinaden refakat sebebiyle izin verilemeyeceği,

mütalaa edilmektedir.

9- ÖZET: 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu gereği bakıcı yardımından faydalanan yakını için memura 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine istinaden refakat izni verilip verilemeyeceği hk.(19/08/2011-13830)

Genel Müdürlüğünüzde görev yapmakta olan bir personele 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu gereği bakıcı yardımından faydalanan bir yakını için ayrıca 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 105 inci maddesine istinaden refakat izni verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşünün istenildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” Hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun ek 7 nci maddesinde, “Her ne ad altında olursa olsun her türlü gelirleri toplamı esas alınmak suretiyle; kendilerine ait veya bakmakla yükümlü olduğu birey sayısına göre kendilerine düşen ortalama aylık gelir tutarı bir aylık net asgarî ücret tutarının 2/3’ünden daha az olan bakıma muhtaç özürlülere, resmî veya özel bakım merkezlerinde ya da ikametgâhlarında bakım hizmeti verilmesi sağlanır.

Bakıma muhtaç özürlülere sunulacak bakım hizmetlerinin kapsamına, bakım hizmetinden yararlanabileceklerin başvuru şekline ve bu hizmetleri verecek olan gerçek ve tüzel kişilerin izin, çalışma, denetim, ücretlendirme ile bakım hizmeti karşılığı yapılacak ödemelere ilişkin usûl ve esaslar; Kurumun koordinatörlüğünde, Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Özürlüler İdaresi Başkanlığınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hükümler çerçevesinde, Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi durumunda aylık ve özlük hakları korunarak üç aya kadar izin verilmesi gerekmekte ayrıca bu süre bir katına kadar uzatılmaktadır. 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu gereği bakım hizmeti ve bakım ücretinden yararlanan kişinin refakat ihtiyacı karşılanması sebebiyle bu durumdakilerin memur olan yakınlarının refakat izninden yararlanamayacağı değerlendirilmektedir.

10- ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105'inci maddesine göre verilen refakat izni süresinin uzatılması için sağlık kurulu raporunun yenilenmesinin gerekip gerekmediği hk. (16/11/2011-21821)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105'inci maddesine göre verilen refakat izni süresinin uzatılması için sağlık kurulu raporunun yenilenmesinin gerekip gerekmediği hususunda görüş talep ettiğiniz ilgi dilekçe incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine istinaden hazırlanarak 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 10'uncu maddesinin 2'nci fıkrasında; "Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katma kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105' inci maddesine göre 3 aya kadar verilen refakat izninin gerekli görülmesi halinde aynı koşullarda bir katına kadar uzatılması sebebiyle, refakat izni süresinin uzatılması için sağlık kurulu raporunun yenilenmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

11- ÖZET: Devlet memuruna, özürlü olduğuna dair sağlık kurulu raporu bulunan yakını için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesine istinaden refakat izni verilip verilemeyeceği hk.(13/02/2012-2724)

Salihli Halk Kütüphanesinde görev yapan ...”ün çocuğunun %93 oranında özürlü olduğuna dair sağlık kurulu raporuna istinaden adı geçen kişiye refakat izni verilip verilmeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır. ” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 10 uncu maddesine göre, refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmekte olup, bakmakla yükümlü olduğu çocuğunun özürlü sağlık kurulu raporuna istinaden bahsi geçen personele refakat izni verilmesinin mümkün olmadığı mütalaa edilmektedir.

12- ÖZET: Devlet memuruna refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ile sözleşmeli olmayan sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurullarından alınması halinde söz konusu sağlık kurulu raporunun SGK ile sözleşmeli olan sağlık hizmeti sunucuları tarafından onaylanmasına gerek olup olmadığı hk. (09/05/2013-6125)

1-Bilindiği üzere, Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 nci maddesinde; “1) Memurların hastalık raporlarının, 5510 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatında belirtilen usûl ve esaslar çerçevesinde kendilerini tedavi eden kurum tabipliği, aile hekimliği veya SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucuları tarafından düzenlenmesi esastır.

(2) SGK ile sözleşmesi bulunmayan sağlık hizmeti sunucuları tarafından verilen ve istirahat süresi on günü geçmeyen raporlar, SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu hekim tarafından, istirahat süresi on günü aşan raporlar ise SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusu sağlık kurulunca onandığı takdirde geçerli olur...” hükmü yer almaktadır.

Mezkur Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde ise “(1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katma kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde; refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun SGK ile sözleşmeli olmayan özel bir sağlık hizmeti sunucusundan alınması halinde söz konusu sağlık kurulu raporunun SGK ile sözleşmesi olan sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurulları tarafından onaylanması gerektiğine ilişkin adı geçen Yönetmelikte açık bir hüküm bulunmamasıyla birlikte, hastalık raporlarının verilmesi ve geçerli sayılmasındaki usullere paralel olarak refakat izni verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun SGK ile sözleşmeli olmayan özel sağlık hizmeti sunucusundan alınması halinde söz konusu raporun SGK ile sözleşmeli sağlık hizmeti sunucusunun sağlık kurulunca onandığı takdirde geçerli olacağı değerlendirilmektedir.

2- Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108/B maddesinde; doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmi dört aya kadar aylıksız izin verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 108 inci maddesi gereğince, ay hesabıyla verilen aylıksız izinlerin bitiş tarihinin ne şekilde hesaplanacağı hususunda mezkur Kanunda herhangi bir hüküm bulunmamasıyla birlikte; ay hesabıyla kullanılan izinlerin, alındığı ayın kaçınıcı günü kullanılmaya başlanmış ise son ayın o güne tekabül eden günü; ancak son ayda tekabül eden gün bulunmuyorsa son ayın son günü mesai saati bitiminde sona erecek şekilde hesaplanması gerektiği mütalaa edilmektedir.

13- ÖZET: ... İl Milli Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan ve babasının hastalığı nedeniyle 6 ay süreyle refakat izni kullanan personele, babasının eski hastalıklarının yanına yeni bazı hastalıkların eklenmiş olan yeni sağlık kurulu raporuna dayanarak tekrardan 3 ay süreyle refakat izni verilip verilmeyeceği hk.(22.01.2013-184)

... İl Milli Eğitim Müdürlüğünde öğretmen olarak görev yapan ilgilinin babasının hastalığı nedeniyle 6 ay süreyle refakat izni kullandığı ve babasının eski hastalıklarının yanına yeni bazı hastalıkların eklenmiş olduğu yeni sağlık kurulu raporuna dayanarak tekrardan 3 ay süreyle refakat izni talep ettiğini belirterek ilgiliye bu iznin kullandırılıp kullandırılmayacağı hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporlar İle Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde; “(1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla;

-Devlet memuruna aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak toplamda en fazla 6 ay süreyle refakat izni verilebileceği ve bunun üstüne yeni bir refakat izninin kullandırılabilmesi için ya kişinin değişmesi ya da aynı kişiyle ilgili olarak öncekinden tamamen bağımsız yeni bir hastalığın veya vakanın ortaya çıkması gerektiği,

-İlgilinin babasına ilişkin olarak alınan ikinci sağlık kurulu raporunda her ne kadar yeni birtakım hastalıklar yer almış olsa da ilk refakat izninin alınmasına dayanak olan hastalığın devam ettiği görüldüğünden bu rapora dayalı olarak ikinci defa refakat izninin kullandırılmasının mümkün olmayacağı,

mütalaa edilmektedir.

14- ÖZET: Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna refakat izni verilip verilmeyeceği ile Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında “Refakati uygundur.” veya “Refakati zorunludur.” gibi ifadeleri içeren tek hekim veya sağlık kurulu raporlarına istinaden Devlet memurunun söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği ve söz konusu durumda olan Devlet memuruna refakat izni verilmesi halinde bir süre sınırlamasının bulunup bulunmadığı hk. (05/03/2013 – 2921)

1- Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna refakat izni verilip verilmeyeceği,

2- Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında “Refakati uygundur.” veya “Refakati zorunludur.” gibi ifadeleri içeren tek hekim veya sağlık kurulu raporlarına istinaden Devlet memurunun söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği ile söz konusu durumda olan Devlet memuruna refakat izni verilmesi halinde bir süre sınırlamasının bulunup bulunmadığı,

hususlarında görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in 10 uncu maddesinde; “1) Memurlara 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun; a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin, b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katma kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun “Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri” başlıklı 65 inci maddesinde “Hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol gideri Kurumca karşılanır. Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir.

Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya diş hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır.

Yurt içinde veya yurt dışına yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin tutarı 72 nci maddede belirtilen Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir.

Sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti, kontrolü veya periyodik sağlık muayenesi amacıyla yapılan sağlık hizmeti giderleri ile yol ve gündelik giderleri de bu madde hükümlerine göre ödenir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinde genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol giderinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı belirtilmektedir.

1- Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre Devlet memurlarının bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar refakat izni verileceği,

- Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna, 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası ile Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İzinine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik”in 10 uncu maddesinde yer alan şartların taşınması ve bu durumun adı geçen Yönetmelik hükmüne uygun olarak alınacak sağlık kurulu raporu ile belgelendirmesi halinde mezkur Kanun hükmü çerçevesinde refakat izni verileceği,

- 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde refakatçi olan Devlet memuruna 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre gündelik ve yol giderleri ödenmekle birlikte söz konusu durumda olan Devlet memurunun izinli veya görevli sayılacağına ilişkin bir hükmün ne 5510 sayılı Kanunda ne de 657 sayılı Kanunda yer almaması sebebiyle, tedavi amacıyla il dışına sevk edilen bakmakla yükümlü olduğu kişilere refakat eden Devlet memurunun izinli veya görevli sayılmasının mümkün bulunmadığı,

mütalaa edilmektedir.

2- 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verileceğine dair herhangi bir hükmün 657 sayılı Kanunda bulunmaması sebebiyle, “Refakati uygundur.” veya “Refakati zorunludur.” gibi ifadeleri içeren tek hekim veya sağlık kurulu raporlarına istinaden bahsi geçen durumdaki memura refakat sebebiyle izin verilemeyeceği,

mütalaa edilmektedir.

15- ÖZET: Refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunda yer alacak ifadelerin nasıl yazılması gerektiği ile memurun bakmakla yükümlü olduğu kişiler için aldığı sağlık kurulu raporlarında da “hayati tehlike bulunduğu” ifadesinin yer alınmasının zorunlu olduğu hk. (12.06.2013-9146)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilen refakat izni hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre verilen refakat izni, ağır bir kaza geçiren veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunan kişilerin (Devlet memurunun anne, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin) sürekli ve yakın bakıma ihtiyaç duyması ve refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikenin bulunması sebebiyle Devlet memurunun söz konusu kişilerin yanında olabilmesi, onların bakımını yapabilmesi amacıyla verilen bir izindir.

Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda yer alması zorunlu olan ifadeler yer almakta olup, söz konusu fıkrada yer alan “refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı” ifadesinin “refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunduğu” şeklinde; “sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği” ifadesinin ise “sürekli ve yakın bakım gerektiği” şeklinde anlaşılması gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, söz konusu fıkrada yer alan ifadelerin “refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekmediği” şeklinde anlaşılmasının Devlet memuruna refakat izni verilmesindeki amaca aykırılık oluşturacağı değerlendirilmektedir.

Bu itibarla,

- Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasına göre, Devlet memuruna refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel niteliklerin yer alması gerekmekte olup, refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunun bahsi geçen hususlardan herhangi birini içermemesi halinde Devlet memuruna refakat izni verilemeyeceği,

- Söz konusu fıkra da yer alan “refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı” ifadesinin “refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunduğu” şeklinde; “sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği” ifadesinin ise “sürekli ve yakın bakım gerektiği” şeklinde anlaşılması gerektiği,

- Mezkur fıkra ya göre, “refakat edilmediği takdirde hayatî tehlikenin bulunduğu” ifadesinin Devlet memurunun hem “bakmakla yükümlü olduğu anne, baba, eş ve çocuğu” hem de “bakmakla yükümlü olmadığı ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşleri” için alınan sağlık kurulu raporunda yer almasının zorunlu olduğu, mütalaa edilmektedir.

16- ÖZET: Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususunda. (10.05.2013-6759)

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin **sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla**, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde ise, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğuunun **sağlık kurulu raporuyla** belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almakta olup, söz konusu hükümlerde Devlet memuruna refakat izninin hangi hallerde, kimler için verileceği ve süresi ile ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 102 nci maddesinde, memurların hizmet yılları itibariyle yıllık izinlerini nasıl ve ne şekilde kullanacakları; değişik 104 üncü maddesinde, doğum, evlenme ve ölüm gibi hallerde ve bu hallerden başka mazerete dayalı verilecek mazeret izinlerinin süresi ve esasları; 105 inci maddesinde, memurların hastalanmaları halinde verilecek hastalık izinleri ile memurlara verilecek refakat izninin süre ve esasları; değişik 108 inci maddesinde ise, memurların bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olası hallerinde, bu hallerini raporla belgelendirmeleri şartıyla verilecek aylıksız izinlerle, bazı durumların gerçekleşmesi halinde verilecek aylıksız izinlerin süre ve esasları hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bakmakla yükümlü olduğu eşi, çocukları, anne ve babasının hastalıkları sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna ne şekilde izin verileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

- Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna **izin verilmesi hususunda gerekli kolaylığın sağlanması gerektiği** ve bu iznin suistimal edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarca bahsi geçen duruma ilişkin belge istenebileceği,

- Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde söz konusu kişilere **refakat etmesi amacıyla Devlet memuruna verilen izin bahsi geçen personelin yıllık izninden veya mazeret izninden düşülmemesi gerektiği,**
mütalaa edilmektedir.

17- ÖZET: 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilen 3 aylık refakat izninin 1 ayını kullanarak göreve başlayan Devlet memuruna, bir veya iki ay sonra refakat izni verilmesine konu olan hastanın rahatsızlığının kötüleşmesi halinde aynı rapora dayanılarak refakat izninin geri kalan kısmının(2 ayın) verilip verilmeyeceği ile refakate ilişkin diğer hususlar hk. (28.03.2013-3780)

Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna refakat izni verilip verilmeyeceği ile Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında “Refakati uygundur.” veya “Refakati zorunludur.” gibi ifadeleri içeren tek hekim raporuna istinaden Devlet memurunun söz konusu kişilere refakat edip edemeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiş olup, aynı konuya ilişkin görüş talebine verilen cevabımız; <http://www.dpb.gov.tr/dpbgorusmenu16.html> internet adresinde “54” sıra numarasıyla yer almaktadır.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla; 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca verilen 3 aylık refakat izninin 1 ayını kullanarak göreve başlayan Devlet memurunun, belirli bir süre geçtikten sonra refakat izni verilmesine konu olan hastanın rahatsızlığının kötüleşmesi sebebiyle tekrar refakat izni verilmesini talep etmesi halinde söz konusu personelin mezkur Yönetmelik’in 10 uncu maddesine uygun sağlık kurulu raporunu tekrar alması ve tek seferde verilecek refakat izni süresinin üç ayı geçmemesi kaydıyla aynı kişinin aynı vakası sebebiyle verilecek refakat izninin azami süresinin(6 aylık sürenin) kalan kısmının verilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

18- ÖZET: Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına istinaden kullanılacak olan refakat izninin parça parça kullandırılıp kullandırılmayacağı ve söz konusu iznin bir takvim yılı içinde mi yoksa memuriyet süresi boyunca mı kullanılacağı hk. (03/08/2011-14536)

Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına istinaden kullanılacak olan refakat izninin parça parça kullandırılıp kullandırılmayacağı ve söz konusu iznin bir takvim yılı içinde mi yoksa memuriyet süresi boyunca mı kullanılacağı hususunda görüş talebinde bulunduğunuz ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 105 inci maddesinin son fıkrasında "Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Mezkur hükümlerle refakat izninin, kimler için verileceği, hangi hallerde verileceği, ne kadar süre ile verileceği, izin şartlarını taşıyanlara verilmesi zorunlu bir izin olduğu ve izin süresince mali haklara dokunulmadan izin verileceği düzenlenmiş bulunmaktadır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; refakat izninin uygulanmasında;

-Sağlık kurulu raporuna dayalı olarak ve söz konusu raporda Kanunda öngörülen şartların bulunması halinde, her defasında yeni bir rapor alınması koşuluyla refakat izninin azami süre dahilinde kısım kısım kullandırılabilmesi,

-Sağlık kurulu raporuna dayalı olarak aynı hastalık veya kazaya bağlı olarak memuriyet süresi içinde azami 6 ay refakat izni verilebileceği,

-Söz konusu hükümlerde yer alan koşulların gerçekleşmesi halinde farklı bir hastalık veya kazaya bağlı olarak yeniden refakat izni kullandırılabilmesi, mütalaa edilmektedir.

19- ÖZET: Devlet memuruna üvey çocuk için refakat izni verilip verilemeyeceği hk. (12/12/2012-19191)

Bakanlığınız personeli ...'in eşinin ilk evliliğinden olan oğlu için refakat izni talep ettiğini belirterek, söz konusu personele üvey oğlunun hastalığı için 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre refakat izni verilip verilemeyeceği hususunda görüş talep edilen ilgi (a) yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; "Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Mezkur hüküm kapsamında refakat izni memura; anne, baba, eş, çocuk ve kardeşleri için verilebilmekte olup, ayrıca memurun bu kişilere sosyal güvenlik mevzuatı çerçevesinde bakmakla yükümlü olması veya bakmakla yükümlü olmasa da refakat edilmeme halinde yine bu kişiler için hayati tehlikenin söz konusu olması gerekmektedir.

Bu itibarla, ilgi yazıda yer verilen somut olayda Bakanlığınız personeli ...'in refakat iznine konu çocuğun annesi olmaması sebebiyle bu izin hakkından yararlanamayacağı mütalaa edilmektedir.

20- ÖZET: Aynı kişinin farklı bir hastalığına dayanılarak tekrar refakat izni verilip verilmeyeceği hk.(27/09/2012-15645)

Bakanlığınız personeli Armağan YÜCEDAĞ'ın annesinin rahatsızlığı sebebiyle 06/06/2011-06/12/2011 tarihleri arasında 6 ay süreyle refakat izni kullandığını belirterek, annesinin başka bir hastalığına dayanarak ilgiliye 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre refakat izni verilip verilemeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; "Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Refakat iznine ilişkin esaslar" başlıklı 10 uncu maddesinde "1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin,

ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur." hükmü yer almaktadır.

Bu itibarla, daha önce annesinin rahatsızlığı sebebiyle refakat izni kullanmış olan Bakanlığınız personeline söz konusu refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunda belirtilen hastalığa dayanılarak tekrar refakat izni verilemeyeceği, ancak ilgilinin annesinin daha önceki hastalığı dışında başka bir hastalığına dayanarak refakat izni verilmesini talep etmesi halinde refakat iznine esas teşkil eden sağlık kurulu raporunun Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 10 uncu maddesinde belirtilen hususları bulundurması kaydıyla ilgiliye refakat izni verilmesi gerektiği mütalaa edilmektedir.

21- ÖZET: Hastalık ve refakat iznine ilişkin çeşitli hususlarda. (06/04/2016-2109)

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinde yer alan hastalık ve refakat iznine dair hükmün uygulanmasına ilişkin olarak aşağıda yer verilen hususlarda Başkanlığımız görüşünün talep edildiği ilgi yazı incelenmiştir.

- 1) Refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda bulunması gereken ifadelerin neler olduğu, bu ifadelerden bazılarının bulunmasının yeterli olup olmadığı, "refakat edilmediği takdirde hayati tehlike bulunduğu" ifadesinin mutlaka yer almasının zorunlu olup olmadığı ile "sürekli ve yakın bakım gerektirir" ifadesinin yeterli olup olmadığı,
- 2) Refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda refakat süresinin belirtilmesinin zorunlu olup olmadığı, refakat süresinin belirtilmemesi halinde 3 aylık refakat izninin tek seferde yetkili amir tarafından verilip verilmeyeceği,
- 3) Refakat izninin başlama tarihinin nasıl belirlenmesi gerektiği,
- 4) Üç ay refakat izni kullanan memurun refakat izninin uzatılması için yeni bir sağlık kurulu raporunun almasına gerek olup olmadığı,
hususlarında;

.....

5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesinde genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sekinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol giderinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı belirtilmektedir.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

-657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre Devlet memurlarının bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar refakat izni verileceği,

-Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla **il dışına sevk edilmesi halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna**, 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası ile anılan Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde yer alan şartların taşınması ve bu durumun adı geçen Yönetmelik hükmüne uygun olarak alınacak **sağlık kurulu raporu ile belgelendirmesi halinde mezkur Kanun hükmü çerçevesinde refakat izni verileceği**,

-657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında Devlet memurunun görev yaptığı yerdeki tıbbi yetersizlikler sebebiyle bakmakla yükümlü olduğu kişilerin tedavi amacıyla il dışına sevk edilmesi halinde refakatçi olan Devlet memuruna 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre **gündelik ve yol giderleri ödenmekle birlikte** söz konusu durumda olan Devlet memurunun izinli veya görevli sayılacağına ilişkin bir hükmün ne 5510 sayılı Kanunda ne de 657 sayılı Kanunda yer almaması sebebiyle, tedavi amacıyla **il dışına sevk edilen bakmakla yükümlü olduğu kişilere refakat eden Devlet memurunun izinli veya görevli sayılmasının mümkün bulunmadığı**, ayrıca memurun bakmakla yükümlü olmadığı yakınlarının il dışına sevki halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memurunun da aynı şekilde izinli ve görevli sayılmasının mümkün bulunmadığı, mütalaa edilmektedir.

Ayrıca, Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu veya olmadığı yakınlarının il dışına refakatli sevki durumunda memura izin verilmesine dair mevzuat değişikliğinin yapılmasına ilişkin talep konuya ilişkin mevzuat değişikliği çalışması yapılırken değerlendirilmek üzere kaydedilmiştir.

22- ÖZET: Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yerinde bulunan sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavileri sırasında veya yerleşim yeri dışına refakatli sevki durumunda memura izin verilip verilmeyeceği hk.(13/05/2016 2961)

Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yerleşim yerinde bulunan sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavileri sırasında veya yerleşim yeri dışına refakatli sevki durumunda memura izin verilip verilmeyeceği hususunda görüş talep eden ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; "Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekliğinde bu süre bir katına kadar uzatılır." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" in 10 uncu maddesinde;

"1) Memurlara 657 sayılı Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun; a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin, b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğu raporunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatî tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katma kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez. (5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Yol gideri, gündelik ve refakatçi giderleri" başlıklı 65 inci maddesinde; "Hekimin veya dış hekiminin muayene veya tedavi sonrası tıbben göreceği lüzum üzerine genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol gideri Kurumca karşılanır. Kurum gerekli gördüğü hallerde bu fıkra gereğince kişilerin ulaşım hizmetlerini, hizmet satın alma ve kiralama gibi usullerle temin etmeye yetkilidir. Genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderleri bir kişi ile sınırlı olmak üzere Kurumca karşılanır.

Yurt içinde veya yurt dışına yapılan sevkler nedeniyle ödenecek gündelik, yol, yatak ve yemek giderlerinin tutarı 72 nci maddede belirtilen Sağlık Hizmetleri Fiyatlandırma Komisyonu tarafından belirlenir. Sürekli iş göremezlik veya malûllük durumlarının tespiti, kontrolü veya periyodik sağlık muayenesi amacıyla yapılan sağlık hizmeti giderleri ile yol ve gündelik giderleri de bu madde hükümlerine göre ödenir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usûl ve esaslar Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir." hükmü yer almaktadır.

5510 sayılı Kanununun 65 inci maddesinde genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına yapılan sevkinde, ayakta tedavilerde kendisinin ve bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçisinin gidiş ve dönüş yol gideri ve gündelikleri; yatarak tedavilerde ise gidiş ve dönüş tarihleri için gündelikleri ile yol giderinin Sosyal Güvenlik Kurumunca karşılanacağı belirtilmektedir. Ayrıca, aynı maddede genel sağlık sigortalısı ve bakmakla yükümlü olduğu kişilerin yatarak tedavileri sırasında, hekimin veya dış hekiminin tıbben göreceği lüzum üzerine yanında kalan refakatçinin yatak ve yemek giderlerinin bir kişi ile sınırlı olmak üzere adı geçen Kurumca karşılanacağı ifade edilmektedir.

Öte yandan, ilgi yazıda 11/8/1973 tarihli ve 14622 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Devlet Memurlarının Tedavi Yardımı ve Cenaze Giderleri Yönetmeliğinin 27 inci maddesinde yer alan bir hükümden bahsedilmektedir. Bilindiği üzere, mezkur Yönetmeliğin tedavi yardımına ilişkin maddelerine dayanak teşkil eden 657 sayılı Kanunun 209 uncu maddesi 5510 sayılı Kanunun 106 ncı maddesi ile yürürlükten kaldırılmış olup, Devlet memurlarına sağlanan tedavi yardımına ilişkin düzenlemeler 5510 sayılı Kanun ve bu Kanuna dayalı olarak yürürlüğe konulan ikincil mevzuatta yer verilmiştir. Bu nedenle, yürürlükten kalkmış olmamakla birlikte halen Yönetmeliğin mevcut halinde yer alan tedavi yardımına ilişkin düzenlemelerin uygulanma kabiliyeti bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde;

- 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasına göre Devlet memurlarının bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar refakat izni verileceği,

- Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına sevkinin yapılması halinde söz konusu kişilere refakat eden Devlet memuruna, 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası ile Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 10 uncu maddesinde yer alan şartları taşınması ve bu durumun adı geçen Yönetmelik hükmüne uygun olarak alınacak sağlık kurulu raporu ile belgelendirmesi halinde mezkur Kanun hükmü çerçevesinde refakat izni verileceği,

- 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında Devlet memurunun bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmetinden yararlanmaları için muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına sevkini yapılması halinde refakatçi olan Devlet memuruna 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre gündelik ve yol giderleri ödenmekle birlikte söz konusu durumda olan Devlet memurunun izinli veya görevli sayılacağına ilişkin bir hükmün 5510 sayılı Kanun ile 657 sayılı Kanunda yer almaması sebebiyle, muayene ve tedavi edildikleri yerleşim yeri dışına sevk edilen bakmakla yükümlü olduğu kişilere refakat eden Devlet memurunun izinli veya görevli sayılmasının mümkün bulunmadığı,

- 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrasında belirtilen haller dışında bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık hizmeti sunucularında yatarak tedavi edilmeleri sırasında refakatçi olan Devlet memuruna 5510 sayılı Kanunun 65 inci maddesine göre yatak ve yemek giderleri ödenmekle birlikte, söz konusu durumda olan Devlet memurunun izinli veya görevli sayılacağına ilişkin bir hükmün 5510 sayılı Kanun ile 657 sayılı Kanunda yer almaması sebebiyle, sadece "Refakati uygundur." veya "Refakate ihtiyacı vardır" gibi ifadeleri içeren tek hekim veya sağlık kurulu raporlarına istinaden memura refakat sebebiyle izin verilemeyeceği, mütalaa edilmektedir.